

**12.04.2013 жылғы № 4203-ТПИ келісімшарты бойынша Қарағанды облысында
марганец кендері мен алтынды барлауға арналған барлау жоспарына Әсер етеу
экологиялық рұқсатының материалдары бойынша
ТЕХНИКАЛЫҚ ЕМЕС ТҮЙІНДЕМЕСІ**

Барлау жоспарында барлық перспективалы учаскелерді кешенді бағалау, кен орындарын жете барлау және геологиялық-геофизикалық жұмыстар көлемімен (геологиялық маршруттар, арықтарды үңгілеу, іздестіру-бағалау бұрғылау, магнитті барлау) жаңа алаңдарды бағалау көзделеді, олардың нәтижелері бойынша марганец кендерінің қорларын ұлғайтуға және алтынға келісімшарттық аумақтың перспективаларын бағалауға болады.

Геологиялық телімінің жалпы ауданы 783 км², Қарағанды облысында қарастырылып отырған учаскенің ауданы – 636 км². Бұл жоба Қарағанды облысындағы Үлкенжол және Ақжар-Сарытум кен орындарында марганец кендері мен алтынды барлауды қарастырады, Қарағанды облысының аумағында С₁+С₂ санаттарының өнеркәсіптік қорларын есептей отырып, Үлкенжол және Ақжар-Сарытума марганец кендері мен алтын кен орындарын жете барлау көзделеді.

Барлау жоспарында мынадай геологиялық барлау жұмыстарының кешені көзделеді:

- геологиялық маршруттар;
- геофизикалық жұмыстар;
- іздеу-бағалау бұрғылау;
- жер үсті тау-кен қазбалары (арықтар);
- сынау және талдау жұмыстары;
- зертханалық жұмыстар;
- камералдық жұмыстар.

Барлау жұмыстарын жүргізу кезінде аршыма тау жыныстары түзілмейді. Қалдықтарды жинау арнайы бөлінген орындарда жүзеге асырылады және көму және кәдеге жарату орындарына уақтылы шығарылады.

Жоспарланған қызметті жүзеге асыру орны

Геологиялық телімі Орталық Қазақстанда, Балқаш көлінің батысында, Қарағанды және Жамбыл облыстарының шекарасында орналасқан. Іздеу-бағалау жұмыстары Қарағанды облысы Шет ауданының аумағында, Қашқантеңіз станциясынан 38 км жерде орындалатын болады.

Қарағанды облысындағы геологиялық телімінің координаттары:

Бұрыштық нүктелері	Координаттары	
	Солтүстік ендік	Шығыс бойлық
1	46°13'57"	72°11'57"
2	46°16'00"	72°14'00"
3	46°11'00"	72°27'00"
4	46°10'36"	72°26'42"
5	46°07'37"	72°34'28"
6	46°12'02"	72°38'02"
7	46°14'00"	72°33'00"
8	46°16'00"	72°36'00"
9	46°12'00"	72°48'00"
10	46°10'45"	72°47'04"
11	46°08'13"	72°52'53"
12	46°05'04"	72°50'49"
13	46°02'00"	72°57'00"
14	46°00'52"	72°56'22"

15	46°00'00"	72°59'00"
16	46°00'00"	72°46'02"
17	46°05'32"	72°31'11"
18	46°06'38"	72°32'02"
Ауданы: 636 км².		

Ең жақын Қашқантеңіз теміржол станциясы кен орнынан оңтүстік-шығысқа қарай 38 км қашықтықта орналасқан, Сарышаған кенті кен орнынан 45 км қашықтықта орналасқан, Приозерск қаласы келісімшарттық алаңнан шығысқа қарай 53 км қашықтықта орналасқан.

Әкімшілік аумақтың ең жақын елді мекені геологиялық телімінен 120 км қашықтықта Мойынты кенті болып табылады. Қызметкерлерге тұрмыстық қызмет көрсету Жұмыс орналасқан аудандағы қолданыстағы далалық лагерь аумағында жүзеге асырылатын болады.

Атмосфералық ауаға әсері

Барлау жұмыстары шамамен 2024-2028 ж.ж. ішінде 5 жылға көзделеді. 4 ұйымдастырылмаған және 1 ұйымдастырылған атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының көздері жұмыс істейтін болады, олардың құрамында барлығы 10 ластаушы заттар бар. Атмосфераға ластаушы заттардың мөлшері жылына 0,866 т құрайды.

Халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді, өйткені жүргізілген есептеулер негізінде атмосферадағы ластаушы заттардың шекті концентрациясының артуы тұрғын үй аймақтарының шекарасында табылған жоқ.

Су ортасына әсері

Барлау кезеңінде 0,25 м³/тәу, 91,25 м³ көлемінде тасымалданбалы ауыз суымен жабдықтау. Барлау жоспары бойынша техникалық су шығыны шаң басуға және бұрғылау растворовын дайындауға көзделеді. Технологиялық судың жалпы шығыны 19,75 м³ құрайды.

«Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ Жамбыл облысы бойынша филиалының 18.06.2024 жылғы № ЗТ-2024-04378648 анықтамасына сәйкес Қарағанды облысының аумағында геологиялық телімі Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 18.05.2015 жылғы № 19-1/446 бұйрығымен ұсынылған Шақпағалалы ағынының арнасынан 460 м қашықтықта орналасқан, су қорғау аймағына (500 м) кіреді, су қорғау белдеуінен тыс (35 м) орналасқан. Алайда барлау жұмыстары Шақшағалалы ағынының су қорғау аймағы мен белдеуінен тыс жерде жүргізілетін болады.

Жер бетіне әсері

Барлау жұмыстары кезеңінде қауіпті емес өндіріс және тұтыну қалдықтарының 2 түрі түзілетін болады: қатты тұрмыстық қалдықтары 0,75 тонна және металл сынықтары 20 тонна. Қалдықтарды жинау арнайы бөлінген орындарда жүзеге асырылады және көму және кәдеге жарату орындарына уақтылы шығарылады. Қалдықтарды көму барлау жоспарымен қарастырылмаған.

Қорытындылар

Шығарындылардың атмосфералық ауаға әсері шамалы, өйткені жұмыс учаскесінде тұрғын және қоғамдық ғимараттар жоқ. Шығарындылар көлемі шамалы және атмосфералық ауа сапасының нашарлауына әкелмейді. Қорытындылар материалдар құрамындағы мамандандырылған есептеулермен расталды. Объект биологиялық жүйеге (өсімдіктер мен жануарлар әлеміне, халыққа) айтарлықтай теріс әсер етпейді. Уәкілетті мемлекеттік органның жоспарланған учаскесінде ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктер туралы нақты мәліметтер жоқ. Биологиялық әртүрлілікті сақтау бойынша іс-шаралар әзірленді. Жобамен жасыл желектерді кесу көзделмейді.

«Қарағанды облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы» РММ-нің 17.04.2024 жылғы № ЖТ-2024-03557807 хатына сәйкес кен орны мемлекеттік орман қоры мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар аумағынан тыс жерде орналасқан. «Шет ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» ММ-нің 18.04.2024 жылғы № ЗТ-2024-03578987 хатына сәйкес, қаралып отырған учаскеде жасыл желектер жоқ. Учаскеде өсімдіктер мен жануарлар әлеміне теріс әсерді азайту шаралары қарастырылған.

Үлкенжол және Ақжар-Сарытума кен орындарында барлау кезеңінде топырақ пен жер бетіне әсер ету олардың ластануына және қасиеттерінің өзгеруіне әкелмейді. Техникалық рекультивация кезеңінен кейін аршылған жыныстардың сыртқы үйінділері мен құнарлы қабат қоймалары болмайды. Кен орнында күрделі объектілерді салу көзделмейді. Барлау кезеңінде пайда болған қатты-тұрмыстық қалдықтар арнайы алаңда орнатылған контейнерлерде уақытша (6 айдан аспайтын) сақталады, жинақталуына қарай шарт бойынша жақын орналасқан ұйымдастырылған полигонға тапсырылады. Жұмыс аяқталғаннан кейін іргелес аумақ тазартылады, қалдықтар кәдеге жарату және көму орындарына арнайы көлікпен жабық күйде шығарылады.

Осылайша, барлық іс-шараларды сақтай отырып, жобалық шешімдерді іске асыру қазіргі экологиялық жағдайды бұзбайды, қоршаған ортаға материалдық өзгерістер әкелмейді, халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді.

НЕТЕХНИЧЕСКОЕ РЕЗЮМЕ

Материалы экологического разрешения на воздействие к Плану разведки по контракту № 4203-ТПИ от 12.04.2013 года на разведку марганцевых руд и золота в Карагандинской области

Планом разведки предусматривается комплексная оценка всех перспективных участков, доразведка месторождений и оценка новых площадей объемом геолого-геофизических работ (геологические маршруты, проходка канав, поисковое-оценочное бурение, магниторазведка), по результатам которых возможно наращивание запасов марганцевых руд и оценка перспектив контрактной территории на золото.

Общая площадь геологического отвода 783 км², площадь рассматриваемого участка в Карагандинской области – 636 км². Данным проектом рассматривается разведка марганцевых руд и золота на месторождениях Улькенжол и Акжар-Сарытума в Карагандинской области предусматривается доразведка месторождений марганцевых руд и золота Улькенжол и Акжар-Сарытума с подсчетом промышленных запасов категорий С₁+С₂ на территории Карагандинской области.

Планом разведки предусматривается комплекс следующих геологоразведочных работ:

- геологические маршруты;
- геофизические работы;
- поисково-оценочное бурение;
- поверхностные горные выработки (канавы);
- опробования и аналитические работы;
- лабораторные работы;
- камеральные работы.

При проведении разведочных работ вскрышные породы не образуются. Складирование отходов будет осуществляться в специально отведенных местах и своевременно вывозиться в места захоронения и утилизации.

В рамках плана разведки будет выполнен следующий комплекс работ:

- проходка канав – 2300 м³;
- бурение разведочных скважин – 10 000 п.м.;
- отбор различных проб – 63 т.

Место осуществления намечаемой деятельности

Геологический отвод расположен в Центральном Казахстане, западнее озера Балхаш, на границе Карагандинской и Жамбылской областей. Поисково-оценочные работы будут выполняться на территории Шетского района Карагандинской области, в 38 км от ст. Кашкентениз.

Координаты угловых точек геологического отвода в Карагандинской области

Угловые точки	Координаты	
	Северная широта	Восточная долгота
1	46°13'57"	72°11'57"
2	46°16'00"	72°14'00"
3	46°11'00"	72°27'00"
4	46°10'36"	72°26'42"
5	46°07'37"	72°34'28"
6	46°12'02"	72°38'02"
7	46°14'00"	72°33'00"
8	46°16'00"	72°36'00"
9	46°12'00"	72°48'00"
10	46°10'45"	72°47'04"

11	46°08'13"	72°52'53"
12	46°05'04"	72°50'49"
13	46°02'00"	72°57'00"
14	46°00'52"	72°56'22"
15	46°00'00"	72°59'00"
16	46°00'00"	72°46'02"
17	46°05'32"	72°31'11"
18	46°06'38"	72°32'02"
Площадь: 636 км².		

Ближайшая ж.д. станция Кашкентениз находится юго-восточнее от месторождения на расстоянии 38 км, поселок Сарышаган удален от месторождения на 45 км., г. Приозерск располагается на расстоянии 53 км восточнее от контрактной площади.

Ближайшим населенным пунктом административной территории является поселок Мойынты в 120 км от геологического отвода.

Бытовое обслуживание работников будет осуществляться на территории уже имеющегося полевого лагеря в районе расположения работ.

Воздействие на атмосферный воздух

Разведочные работы предусматриваются на 5 лет, ориентировочно в течение 2024-2028 г.г.

Будет действовать 4 неорганизованных и 1 организованный источники выбросов загрязняющих веществ в атмосферу, содержащие в общей сложности 10 наименований загрязняющих веществ. Количество загрязняющих веществ в атмосферу составит 0,866 т/год.

Негативного влияние на здоровье населения оказываться не будет, т.к. на основании проведенных расчетов, превышений предельных концентраций загрязняющих веществ в атмосфере на границе жилой зоны не обнаружено.

Воздействие на водную среду

В период разведки питьевое водоснабжение в количестве 0,25 м³/сут, 91,25 м³/год – привозное. Расход технической воды 19,75 м³ по плану разведки предусматривается на пылеподавление и изготовления бурового раствора.

Согласно справке Филиала НАО «Государственная корпорация «Правительство для граждан» по Жамбылской области № ЗТ-2024-04378648 от 18.06.2024 года геологический отвод на территории Карагандинской области находится на расстоянии 460 м от русла пересыхающего ручья Шакшагалалы в пределах ее рекомендованной Приказом Министра сельского хозяйства Республики Казахстан № 19-1/446 от 18.05.2015 года водоохранной зоны (500 м), за пределами водоохранной полосы (35 м). Однако сами разведочные работы будут вестись за пределами водоохранной зоны и полосы ручья Шакшагалалы.

Воздействие на почвенный покров

В период разведочных работ будет образовываться 2 видов неопасных отходов производства и потребления: ТБО 0,75 тонны и металлолом 20 тонн. Складирование отходов будет осуществляться в специально отведенных местах и своевременно вывозиться в места захоронения и утилизации. Захоронение отходов планом разведки не предусматривается.

Выводы

Влияние выбросов на атмосферный воздух незначительное, так как в пределах участка работ отсутствуют жилые и общественные здания. Объемы выбросов

незначительные и не обусловят ухудшения качества атмосферного воздуха. Выводы подтверждены специализированными расчетами в составе материалов.

Существенного негативного влияния на биологическую систему (растительный и животный мир, население) объект не окажет. На планируемом участке у уполномоченного государственного органа точных сведений о животных и растениях, занесенных в Красную книгу РК нет. Разработаны мероприятия по сохранению биологического разнообразия. Проектом вырубка зеленых насаждений не предусматривается.

Согласно письму РГУ «Карагандинская областная территориальная инспекция лесного хозяйства и животного мира» № ЖТ-2024-03557807 от 17.04.2024 года, месторождение расположено за пределами территории государственного лесного фонда и особо охраняемых природных территорий. Согласно письму ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог Шетского района» № ЗТ-2024-03578987 от 18.04.2024 года, на рассматриваемом участке отсутствуют зеленые насаждения. На участке предусмотрены мероприятия для снижения негативного воздействия на растительный и животный мир.

Воздействие на почвы и грунты в период разведки на месторождениях Улькенжол и Акжар-Сарытума не приведет к ощутимому загрязнению и изменению их свойств. Внешних отвалов вскрышных пород и складов плодородного слоя после технического этапа рекультивации не будет. Строительство капитальных объектов на месторождении не предусматривается. Образованные твердо-бытовые отходы в период разведки будут временно (не более 6-ти месяцев) храниться в контейнерах, установленных на специальной площадке, по мере накопления вывозиться на ближайший организованный полигон по договору. По окончании работ прилегающая территория будет очищена, отходы вывезены к местам утилизации и захоронения специальным транспортом в укрытом состоянии.

Таким образом, при соблюдении всех мероприятий, реализация проектных решений не нарушит существующего экологического состояния, не даст материальных изменений в окружающей среде, отрицательного воздействия на здоровье населения не окажет.